

beflager, at jeg ikke tør give Thinget nogen Udfigt til, at de foreslaaede Baner, end ikke i nogen nær Fremtid, ville komme til at befordre de 100,000 Stude, som det ærede Medlem stadigt tog til Udgangspunkt for sine Betragtninger. Jeg troer imidlertid, at, selv om et langt mindre Antal af Stude og en tilsvarende Trafik af andre Gjenstande søger ind paa den jydskt Jernbane, vil den directe og indirecte Fordeel ved Banerne dog maatte siges at staae i et mere end tilstrækkeligt Forhold til de Offre, som man bringer ved deres Anlæg, og det vilde altsaa i mine Tanker være meget urigtigt at slye at bringe disse Offre. Det ærede Medlem søgte at vise, at man ikke burde tage noget Hensyn til den indirecte Fordeel, til dette vage og mytiske Begreb, som han kaldte det, men jeg frygter rigtignok meget for, at det ærede Medlem ikke vil faae ret Mange til at tiltræde denne hans Betragtning. Jeg frygter derhos meget for, at de Interesser, hvorfor det ærede Medlem oftere har gjort sig til Talsmand, Interesser, som han ogsaa idag berørte, vilde staae sig overordentligt slet ved, at det Maal, som det ærede Medlem selv vilde have anvendt, blev anvendt paa dem. Det er dog vistnok kun i meget indskrænket Forstand, at man kan betragte Staten som et stort Actieselskab og maale Spørgsmaalet om, hvorvidt et Statsforetagende er fornuftigt eller ikke, med det samme Maal, som Actionairene ere berettigede til at anlægge, naar det gjælder om at træde ind i et Actieforetagende. Skulde denne Betragtning imidlertid virkelig gjøre sig gjældende, saa troer jeg, at den langt mindre vilde komme til at skade de Interesser, som jeg i dette Dieblisk staaer her for at forsvare, de reent materielle Interesser, end den vilde skade andre Interesser, hvis Betydning jeg ikke tillægger mindre Vægt, end det ærede Medlem gjør. Dersom jeg forstod det ærede Medlem rigtigt, ansaae han det for givet, at de hidtil anlagte Jernbaner i Sylland ikke kunde betale sig. Dette forekommer mig at være

det egentlige Støttepunkt for hans Indvendinger mod nu at fortsætte med Bygningen af Jernbaner. Men jeg skal dog ligeover herfor tillade mig at gjøre det høje Thing opmærksomt paa, at Grunden til, at de hidtil anlagte jydskt Jernbaner ikke have betalt sig, netop ligger deri, at de ere anlagte i en saadan Retning, at den jydskt Handels naturlige Gang ikke kan føre Trafikken ind paa disse Baner; deri ligger Forklaringen deraf. Noget Erfaring om, hvorvidt de hidtil anlagte jydskt Baner ville kunne betale sig, vil man i Virkeligheden først kunne faae, naar disse Baner ere blevne knyttede til Egnene i Syden, og dette vil jo, som bekendt, i det Tidligste kunne naaes til næste Ejsæraar. Naar man, som det ærede 8de kongevalgte Medlem, ikke vil stemme for Anlægget af Jernbaner, før det staaer klart, at de strax eller dog i en nærmere Fremtid vilde betale sig, saa forstaaer jeg oprigtig talt ikke, hvorledes man kunde gaae ind paa Anlægget af den jydskt Jernbane, hvorom det stadig maa have været klart, at der ikke kunde være Tale om, at den skulde kunne forrente sig; idetmindste har der i Sylland aldrig været nogensohelst Tvivl derom. Jeg maa altsaa for det Første paastaae, at vi ikke kunne udlede Nogetsohelst af de Erfaringer, der hidtil habes om det directe Udbytte af de jydskt Jernbaner. Dernæst maa jeg gjøre opmærksom paa, at selve Fortsættelsen af disse Anlæg ikke maa bedømmes alene i og for sig, men at man ogsaa maa tage et meget væsentligt Hensyn til den forøgede Trafik og det derigjennem forøgede Udbytte, som Anlægget af de nye Baner vil give for de ældre, allerede tilstedeværende Baners Vedkommende. Det forekommer mig at ville være meget urigtigt at nægte de foreslaaede 7—8 Millioner R^d., blot fordi de ikke ville kunne give en Rente af 4—5 pCt.; man maa, efter min Formening, være fuldkommen tilfreds, selv om man fordrer en umiddelbar Forrentning, naar de ville give f. Ex. en 2—3 pCt. for selve de nye Baner og andre 2—3 pCt. i forøget Indtægt paa